

[Hassing-Jørgensen.]

Handlemaade i de enkelte Tilfælde gennem Dagsordener og hele den voldsomme og lange Diskussion, det kan medføre her i Rigsdagen. Hvis der oven i Købet paa saadant Grundlag skulde kunne rejses retslig Anklage mod Ministrene, forekommer det mig, at det hele bliver haabløst.

Jeg vil gerne sige til den højtærede Minister, at med mit Udtryk „indtrængende Behandling“ af Lovforslaget mener jeg ikke noget uhyggeligt, men noget meget hyggeligt; det forekommer mig, at det vil være en værdig Opgave for dette Udvalg at klare sig Rækkevidden af dette Lovforslag og se at finde de Udtryk, der aldeles nøjagtigt realiserer den Hensigt, man har dermed, og jeg synes i øvrigt, at denne Forhandling med de mange juridiske Betragtninger, der er fremsat, giver os en vis Anledning til at overveje Problemerne meget nøje.

Elbæk-Jessen: Jeg takker den højtærede Justitsminister for hans Svar, som jeg ikke har meget at bemærke til nu. Men jeg har en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Hasle.

Naar jeg har været med til at fremdrage Spørgsmaalet om Tiltaleretten, skal det ikke forstaas saadan, at vi mener, at Mindretallet skal have Dømmeret; de skal kun have Ret til at rejse Sag. Dom skal jo afsiges af Rigsretten eller Domstolene, og det maa forudsættes, at de dømmer ganske upartisk. Det er for øvrigt vort Partis Mening, at Domstolene skal være uafhængige af Ministeriet, men det vil vi kunne komme ind paa under Grundlovsforhandlingerne.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Krag har Ordet for en kort Bemærkning.

Krag: Man vil paalægge en Minister et særligt Ansvar for, hvad han foretager i Statsraad eller i Ministerraad, men ikke i Ministermøder. Saaledes forstod jeg det ærede Medlem Hr. Hasle. Maa jeg sige, at i hvert Tilfælde 90 pCt. af de Beslutninger, der træffes i Statsraadet, er afgjort i Ministermøder, og Ministerraad har der vist ikke været afholdt her i Landet i umindelige Tider, saaledes at det Ansvar, man vil paalægge en Minister som Medlem af en kollegial Forsamling, ved den Betragtning, som det ærede Medlem Hr. Hasle her fremfører, i Realiteten gøres til Nul og Niks.

Jeg er fuldkommen klar over, at i mange Tilfælde vil dette, at et Mindretal har Anklageret, overhovedet ingen Betydning kunne faa; det er klart, at naar en Udgift, som er afholdt uden Bevilling, men

senere lovgiggøres af et Flertal, som i saa Henseende naturligvis har Beslutningsret, vil det ikke have nogen som helst Interesse for et Mindretal at forsøge at rejse Anklage, fordi en saadan Udgift er afholdt uden Bevilling. Og det samme kan jo for saa vidt gælde foreløbige Love; men det kan dog særdeles vel være saaledes, at et Flertal billiger en foreløbig Lovs endelige Vedtagelse og derigennem dens Lovliggørelse paa Rigsdagen, medens selve de Vilkaar, under hvilke Loven er tilvejebragt, kan gøres til Genstand for en juridisk Prøvelse. Vi ved, under hvilke Forhold den maa udstedes, og hvis disse Forhold ikke skønnes at være til Stede, hvorfor skal saa et Mindretal være berøvet Retten til gennem en retslig Undersøgelse at prøve, om Ministeren har været berettiget til at udstede en saadan Lov, selv om han faar Loven godkendt af et Folketingsflertal bagefter?

Endelig er der overordentlig mange og overordentlig omfattende Forhold, hvor en Ministers Virksomhed er af privatretlig Karakter og griber ind i private Folks maaske dybeste Interesser. Skal det da altid ubetinget og absolut være et Flertal, der kan beskytte den vedkommende? Bør der dog ikke dèr være Plads for et Mindretal af betragtelig Størrelse til at kræve en Undersøgelse af saadanne Forhold? Det er det, jeg har tilladt mig at fremdrage, baade hvad angaar Administration af Lovgivningen og hvad angaar den administrative Side af Ministerens Virksomhed i Tilknytning til Bevillinger, Embedsbesættelser o. s. v., og det maa jeg fastholde.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hasle har Ordet for en kort Bemærkning.

Hasle: Det undrer mig, at saa klart et Hoved som det ærede Medlem Hr. Krag stadig taler om Ansvaret ved Ministermøder. Forholdet er ganske simpelt dette, at Grundloven forudsætter, at en Minister dels kan virke som Chef for sin Forvaltning, dels kan han virke gennem Statsraadet, og dels kan han virke gennem Ministerraadet. Paa disse tre Maader siger Grundloven, at han kan virke. Andre Maader kender Grundloven ikke. Grundloven kender altsaa ikke et Ministermøde, og derfor kan der ikke dèr blive Tale om noget særligt Ansvar for en Minister.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hassing-Jørgensen har Ordet for en kort Bemærkning.